

Datasaabs Vänner - En ideell förening för datorhistoria och IT - utveckling

Ordföranden har ordet	Sida 2
Rapport från stipendieutdelningen 2017	Sida 3
Uppföljning från 2016-års stipendiater	Sida 6
Information om Höstfesten	Sida 9
Saabs historia	Sida 9
Minnesord över Bo Kvick	Sida 10

NR 3– MAJ 2017 - ÅRGÅNG 24

Utgivare: Sivert Westlund, tel 013– 398186

email sivert.westlund@sw-management.se

Redaktör: Sven-Erik Järkelid, tel 013-701 21, email s.jarkelid@comhem.se

Adress: c/o Sven-Erik Järkelid, Ärenprisivägen 36, 585 64 LINGHEM

Hemsida: <http://www.datasaab.se>

Hemsidans lösenord: datasaab2017

Ordföranden har ordet 2017-05-21

Bästa Datasaabare,

Äntligen har värmen kommit och solen. Här på gården har det varit sommarväder de senaste dagarna, men det är ju fortfarande vårmånaden maj. Det märks på att Göken gal från alla håll. Det påminner mig om min barndom. När göken började gala då var sommarlovet i antågande och härligt fria dagar hägrade. Häggen blommar också, men inte syrenerna. Gamla ordspråk dyker upp, som "stängt mellan hägg och syren", ja kanske är det den vackraste tiden. Min pappa brukade även säga att göken tystnar när den ser den första hövolmen på åkern, då har våren definitivt gått över i sommar.

Föreningen har nu haft sin sista stipendieutdelning. Vilken final. Verkligen lyckat och väldigt trevligt och inspirerande. Kunniga och ambitiösa stipendiater och ett antal trevliga lärare, och två rektorer närvarande. Glada trevliga och stolta föräldrar. Både lärare och föräldrar uttryckte glädje och tacksamhet att vi ordnar och styr med detta. Det är inte pengarna i första hand utan att bli sedd och uppmuntrad, som är så viktigt för alla människor, men framför allt när man är ung. Flera tidigare stipendiater var också på plats. En av dem sa till mig, det är så roligt att få komma hit och träffa Er Datasaabare. Ni har fortfarande en sådan entusiasm, att det smittar av sig på oss unga människor och inspirerar oss att fortsätta studera och vidareutveckla oss.

Det tar tid att etablera sådana här forum och att få stipendiet känt och erkänt. Efter 5 år anser jag att vi verkligen har lyckats. Det hade varit grymt att behöva lägga ned nu när man känner att vi betyder något för unga människor. Jag är glad att vi fått Östsvenska Handelskammaren att ta över och att det även framöver kommer att ordnas liknande tillställningar där vi finns med även om det nu är en annan huvudman.

Jag vill rikta ett stort tack till alla för förtjänstfullt arbete i stipendienämnden. Det är ett noggsamt och ganska svårt arbete att bedöma dessa unga människor och veta att man gör det rättvist. Lennart Pettersson har gjort det lättare med en systemering som hjälper oss på vägen fram. Det går säkert att utveckla ytterligare, men någon måste ta initiativ till att börja med. Ett speciellt tack vill jag rikta till Reino Floren, som hela tiden lett stipendienämnden och svarat för att stipendieutdelningarna blivit lyckosamma. Alla som arbetat med detta är ju tackvärda. Hoppas Ni vill vara med och hjälpa igång vår nya huvudman, det är jag övertygad om att det behövs.

Jag vill också tacka hela styrelsen för Ert fina arbete. Det är roligt att vara ordförande för det gänget. Ett tag tror jag vi alla tyckte det kändes lite motigt, vi tyckte inte att vi kom framåt. Men med vår vilja och erfarenhet har vi åstadkommit väldigt bra saker. Vi går nu in i en sommarledighet där jag hoppas att både styrelsemedlemmar och alla medlemmar i föreningen ska ha en riktigt skön sommar och att vi träffas vid vår höstfest i oktober.

Er ordförande
Sivert Westlund

Om du inte får upp dokumenten angivna i texten när du klickar får du gå via länken

<http://datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Projektbeskrivningar.htm>

Datasaabs Vänners Stipendieutdelning 2017

Vid tangentbord och kamera: Heike Bergsten

För femte och sista gången har föreningen Datasaabs Vänner delat ut stipendier till kreativa elever och pedagoger i grundskolor och gymnasier.

Elever och lärare från en rad skolor i regionen hade samlats på CreActive i Mjärdevi torsdagen den 18 maj för att delta i årets stipendieutdelning. Förutom stipendiaterna hade många anhöriga, vänner, lärare och föreningsmedlemmar hörsammat inbjudan vilket bidrog till feststämningen.

I år fick 15 elever och lärare dela på de 20.000 kr som nu återstod innan den här åldrade föreningen avslutar sin verksamhet vid årsskiftet.

Sammanlagt har vi därmed delat ut 100.000 kr i stipendier.

Stipendieutdelningen kommer emellertid att fortsätta nästa år, eftersom Östsvenska Handelskammaren åtagit sig att fortsatt dela ut stipendier i föreningens namn. Då förhoppningsvis till ännu högre belopp.

Först ut var **Jacob Cernvall** från Berzeliusskolan, Natur-Matematik spets, Åk1. Han har redan nu tentat av matten t.o.m. Åk3 och läser nu linjär algebra på universitetet. Han har även börjat lära sig programmering. Jacob får 2000 kr.

Linus Särud går årskurs 2 på Berzeliusskolan, Teknik. Han har insett vikten av IT-säkerhet och arbetar med att sprida kunskap inom detta viktiga område. Han skriver bl.a. krönikor i IT-media.

Linus får 2000 kr. Artiklar se

http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Linus_tre.pdf

http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Linus_umea.pdf

Sofie Schildt, Ylva Lund, Susanne Wetterhall och Liss-Kulla Skerdén är fyra lärare från Åtvidaberg. De har bl.a. drivit ett projekt där elevgrupper fått skapa modeller av en skola, så som de själva skulle vilja ha den. Arbetet drevs i samarbete med NCC. Lärarna får 2000 kr till sitt projekt.

Eleonora Svanberg från Katedralskolan, Naturvetenskap Åk2 är bara 18 år men har redan skaffat sig praktikplats på Cern och satsar på att bestämma den exakta massan på Z-bosonen. Hon har även arbetat som volontär i Mattecentrum och är grundare av "Girls in STEM". En mycket imponerande tjej som får 3000 kr.

Axel Matstoms, Ivar Matstoms och Luka Jan-kovic, Berzeliussskolan, NA-spets, Åk2 har utvecklat en App som skoleleverna kan ladda ner och utnyttja för att se sitt skolschema, vad det blir för skolmat och vilken info skolan skickar ut samt identifiering för inpassering. De vill också förstå grunderna bakom applikationen och är mycket intresserade av matematik. För det får de 3000 kr.

Adam Nilsson, Marcus Skoglund och Hassan Mazen från Nyströmska Skolan, Naturvetenskapsprogrammet, Åk3, har genomfört ett projekt där man visar att ett föremål kan bringas i jämvikt mellan tyngdkraften och ett elektromagnetiskt fält. De får ett stipendium på 3000 kr. Länk se http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Adam_bilaga_Elektromagnetisk_levitation.pdf

Gustav Lindgren Bodemar från Björkö Friskola, Natur med intresse och ambitionen att sprida naturvetenskaplig kunskap med hjälp av dataspel. Han får 3000 kr för detta. Länk se http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Gustaf_bilaga.docx

Isabella Edraki, Katedralskolan, IB3, kunde tyvärr ej delta på utdelningen. Studien om samspelet i vårt ekosystem visar hur vi bör ta hand om vår natur för framtida generationer. Stipendium 2.000 kr Länk se http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Isabelle_May2017_Biology_EE_20170213.pdf

Efter att stipendieutdelningen avslutats inbjöds några stipendiater från tidigare års stipendieutdelning att äntra scenen för att berätta om sina projekts status.

Vi fick bl.a. se Edvin Johansson, Berzeliusskolans naturvetenskapliga linje, som förra året belönades med 2000:- för sitt projekt att bygga en eldriven bil av begagnade delar. Han hade nu på vägen mot en elbil hunnit konstruera en fungerande elmoped som han visade upp

Det här var sista gången Datsaabs Vänner delade ut stipendier i egen regim, och ordförande Sivert Westlund passade på att tacka Reino Florén med blommor, för att han så föredömligt lett stipendienämnden under fem år.

Stipendieutdelningen avslutades med mingel då vi fick chansen att ställa frågor och närmare bekanta oss med stipendiaterna.

Årets stipendienämnd och tillika arrangör bestod av: Sivert Westlund, Kjell Johansson, Arnold Norman, Lennart Pettersson, Bernt Magnusson, Ulf Andersson och Reino Florén, sammanhållande.

Text och Foto: Heike Bergsten

1. Fredrik Lindholm, Vist skola, pedagog årskurs 3-6.

En entusiastisk lärare som i årskurs 3-6 utvecklar teknikundervisningen för att öka elevernas intresse och dessutom motiverar och argumenterar för sina lösningar. Men för att ytterligare flytta fram de pedagogiska positionerna krävs datortillämpningar i form programmering och visualisering via en legorobot. Stipendiet riktas därför dit.

Rapport från Vist skola

Vi har nu köpt in 10 st Lego Mindstorm robotar. I år har vi använt dem på elevens val där elever fick bygga robotar samt styra dessa. Vi planerar att visa upp dessa när vi har öppet hus den 23/5. Under nästa läsår kommer detta ta större utrymme inom teknikundervisningen.

MVH Fredrik Lindholm

2. Reda Salman, Skäggetorpsskolan, N/A årskurs 8B.

För visad stor kunskap inom de naturvetenskapliga ämnena, ett utomordentligt genomfört CAD-projekt och ett ovanligt stort intresse för denna teknik redan i grundskolan samt med en stark vilja till fortsatt förkovran inom teknikområdet får Du detta stipendium.

Rapport

Jag har investerat stipendiet i fonder och planerar köpa en studiedator när jag börjar gymnasiet. Jag har fortsatt hålla mina studier som prio 1 och har därför idag över 320 meritpoäng. Tack vare DSV kommer jag aldrig sluta vilja utveckla mina kunskaper i skolan, speciellt de naturvetenskapliga utan alltid sträva mot mer.

//RS

3. Alexander Ivehammar, Katedralskolan. Naturvetenskap med inriktning på natur, årskurs 2.

För din insikt om och arbete med att skapa ett hjälpmedel som inspirerar och underlättar lärande inom teknik och naturvetenskap. Slutresultatet har potential att öka intresset och förbättra resultaten både lokalt och nationellt. Datasabbs Vänner önskar dig lycka till med genomförandet av projektet och fortsatta studier.

Rapport

Hemsida som hjälper gymnasieelever att plugga

Jag vill börja med att än en gång berätta hur tacksam jag är för stipendiet, och ett tack för senast under årsmötet då jag pratade om hur långt jag kommit med projektet. Trots väldigt mycket plugg på sistone har jag kunnat lägga ner tid på att fortsätta utveckla hemsidan. Det är fortfarande de naturvetenskapliga ämnena (matematik, fysik, kemi och biologi) som finns med i hemsidan. Jag har nu lagt till ännu fler videos, fakta och länkar till andra hemsidor som underlättar plagget. Däremot är hemsidan fortfarande på min hårddisk, det har visat sig vara ganska komplicerat att hitta någon webbleverantör som enkelt kan överföra hemsidan från min lokala dator till molnet. Jag har varit i kontakt med olika leverantörer och inom sinom tid kommer hemsidan finnas ute på webben och inte bara på min dator. Tack vare detta stipendium har jag lärt mig hur man skapar hemsidor både funktionellt och stilmässigt snyggt, vilket jag garanterat kommer ha användning för i min karriär så småningom. Nu till hösten tar jag studenten, och efter det är min plan att ta något sabbatsår för att jobba. Därefter kommer jag nog börja studera som civilingenjör, antingen här i Linköping eller någon annanstans. Troligtvis blir det Industriell Ekonomi, även om Data & IT är ett av mina största intressen. En bråkdel av pengarna har använts för att köpa rättigheter till bilder som jag använder på hemsidan. En annan del av pengarna har använts för köp av Adobe Photoshop, som jag använder för att redigera mina bilder och design till bland annat hemsidan. Jag har fortfarande en del av pengarna sparade, som ska användas för köp av domän och webbhosting för hemsidan under några år i framtiden.

4. Edvin Johansson, Berzeliuskolan, Naturvetenskaplig linje, årskurs 3.

DSV-stipendiet tilldelas dig för din idé att bygga en eldriven bil för vardagsbruk. Projektet förutsätter både teoretisk och praktisk kunskap i el- och maskinteknik och har potential att väcka intresse för teknik hos många ungdomar.

Rapport

Bakgrund och ändamål: DSVs stipendium söktes till ett projekt där ändamålet var att konvertera en bensindriven bil till eldrift. Bilen planerades att användas som vardagsbil för pendling främst mellan hemmet och universitetet. Projektet skulle ge större insikt i hur teknik fungerar, utveckling och konstruktion av produkter samt eventuellt främja intresset för teknik hos övriga unga.

Framtid: I första hand ska elbilen byggas färdig och bygg besiktigas för att sedan kunna användas i vardagen. Tanken är även att denna modellen ska ligga till grund för vidareutveckling i framtiden, som i förlängningen kommer leda till ännu djupare tekniska kunskaper samt en bättre produkt.

Statusrapport: Bilen är i dagsläget under konstruktion. Alla stipendiepengar har gått åt till inköp av delar för projektets räkning. Projektet fortskrider som planerat och beräknas vara färdigställt inom en rimlig framtid. Det som har dragit ut på tiden är det stora antalet battericeller som har behövts testas, apparaturen som jag hittills har förfogat över har visat sig vara väldigt långsam och i hög grad beroende av manuella metoder. En lösning på detta har arbetats fram och är i dagsläget under konstruktion. I princip alla delar som behövs för att färdigställa projektet har införskaffats.

Framtid: I första hand ska elbilen byggas färdig och bygg besiktigas för att sedan kunna användas i vardagen. Tanken är även att denna modellen ska ligga till grund för vidareutveckling i framtiden, som i förlängningen kommer leda till ännu djupare tekniska kunskaper samt en bättre produkt.

Edvin Johansson

Not. Bildspelet som Edvin presenterade på årsmötet finns upplagt på vår hemsida:
http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Edvin_DSV_arsmote.pptx

5. Klara Kindstrand, Björkö fria gymnasium, Natur Estet, årskurs 3.

Du får stipendiet för din insikt om och intresse för att kombinera modern teknik med att framställa framtidens konst.

Rapport

Jag sparade mina pengar som jag fick och de var en del i min betalning för en resa till Sri Lanka. Jag kom nyligen hem från Sri Lanka efter att ha jobbat som volontär med sköldpaddor. Annars så jobbar jag inom äldreomsorgen och har sökt till universitetet i höst.
MVH

6. Vilma Hägg Edelönn, Moa Björkman, Berzeliuskolan, Tekniprogrammet, årskurs 2

Ert intresse för matematik och problemlösning är en nyckel till fortsatta naturvetenskapliga studier. Med er entusiasm hoppas vi ni kan inspirera fler tjejer till data- och IT-utbildning.

Rapport

Jag svarar för både mig och Moa då vi fick stipendiet tillsammans. Vi vill båda börja med att igen tacka för stipendiet och en trevlig mottagning förra året. Då vi hade svårt att distribuera pengarna på ett specifikt projekt valde vi att i stället stödja vår hjärtefråga- att öka intresset för teknik och modet för tjejer att ta plats inom ämnet. Vår skolförening "Teknikarflickorna" fick bidraget som gått till lite inspirationskvällar med mer. Utöver det har vi båda sökt civilingenjörsutbildningar och även Teknisksprånget som erbjuder praktik på olika tekniska företag. Vi ser fram emot att fortsätta arbeta med teknik och tjejers intresse för ämnet i framtiden.

Vänliga hälsningar,
Vilma Hägg Edelönn & Moa Björkman

7. Alexander Mennborg, Berzeliuskolan, Informations- och mediateknik, årskurs 3.

Du har utvecklat ett objektorienterat program för 3D-modeller som gör det möjligt för yngre elever att fortsätta med vidareutveckling enligt egna önskemål och därmed ökat intresset och förståelsen för denna del av tekniken.

Rapport

Jag läser nu vid Luleå Tekniska Universitet. Sommarlovet närmar sig och jag pluggar nu hårt inför dem avslutande tentorna i matematik och digitalteknik. Under sommarlovet kommer jag fokusera på att utveckla Universe Engine projektet. Just nu så utvecklar jag den grundläggande komponent som kommer ligga till grund för den stora delen av projektet. Mer specifikt arbetar jag just nu med olika multitrådnings modeller som kommer användas till att utföra olika slags arbeten inom programmet.

Det finns en rapport från Alexander som har titeln: **Universe Engine Rapport.pdf** och är upplagd på vår hemsida som

http://www.datasaab.se/Stipendium/2017/Beskrivningar/Alexander_Universe_Engine_Rapport.pdf

8. Olle Hansson, Wile Balkhed, Robin Ebbestad, Berzeliuskolan, Naturvetenskaplig linje, årskurs 3.

Ett spännande projekt som bekräftar era goda kunskaper i matematik och programmering. Med matematiska modeller och datorsimulering testar ni hur en beslutsprocess kan förstärkas. Ni visar stor förmåga att samarbeta och dokumentera.

Rapport

-Idag studerar jag vid Linköpings universitet för att bli civilingenjör inom teknisk fysik och elektroteknik. Studierna fungerar bra och jag har som mål att sätta högsta betyg på kurserna så jag får möjligheten att ta ett utbytes år vid prestige universitetet Stanford University i USA. Stipendiet blev utmärkt till studiematerialet, nu när det inte längre är gratis, och hjälper mig på vägen till Stanford.

Med vänliga hälsningar

Olle Hansson

Hej alla Datasaabare,

-Jag hoppas ni också haft ett bra år och att ni fått in många kvalificerade potentiella stipendiater.

Sedan mitt deltagande förra året har jag börjat studera på läkarprogrammet vid Karolinska Institutet och stipendiet har så blivit en del av att täcka mina ekonomiska behov under studietiden. Jag kan inte delta under er utdelning i år men följer givetvis ändå era aktiviteter genom nyhetsbrevet.

Vänliga hälsningar

Wile Balkhed

-Efter stipendieutdelningen och gymnasieexamen tänkte jag först att jag skulle studera till civilingenjör på Liu men lite i "sista sekund" innan ansökningarna stängde bestämde jag mig för att utmana mig själv och bytte mitt val till läkarprogrammet på KI i Stockholm. Jag läser just nu termin 2 och stipendiet har varit mycket hjälpsamt för att ha råd med bra studielitteratur trots de höga hyrorna som följer av en flytt till Stockholm.

Mvh

Robin Ebbestad

9. Jonathan Palmgren, Katedralskolan, Naturvetenskapsprogrammet, årskurs 2.

Imponerande kunskap i matematik och fysik samt din förmåga att skapa en digital miljö för att utbyta kunskap med studiekamrater är beundransvärd. Din ambition att på egen hand dessutom studera programmering via Khan Academy visar på stort intresse och initiativförmåga.

Rapport

Mitt stipendium har till stor del hjälpt mig under mitt sista studieår på gymnasiet. I och med att jag är aktiv i flertal föreningar samtidigt som jag än idag organiserar studieträffar så har jag en hel del utgifter i samband med mina aktiviteter. Stipendiet underlättade min ekonomi så jag har kunnat fortsätta vara aktiv under min studietid och fortsätta med det jag gillar att göra.

Har tyvärr en hel del slutprov kvar som jag kommer behöva lägga tid på resterande tiden av maj, så kommer inte kunna delta den 18:e maj. Om ni undrar något mer så är jag öppen för frågor, om inte så får jag önska er en trevlig dag under utdelningen den 18:e!

För uppföljningen står Kjell Johansson

HÖSTFEST 2017-10-17

Datsaab Vänners sista höstfest. Om du inte reserverat denna kväll i din kalender ännu så gör det nu.
Det blir en speciell kväll med

EVA GRANLUND

från Vadstena Nya Teater. Hon är professionell skådespelare som bl.a. intresserat sig för mänskliga beteenden och kroppsspråk. Vad gör att man trivs med varandra? Varför går vi varandra på nerverna? Hur mycket ska man tåla? Evas framställning kommer garanterat att locka fram många skratt.

Vi kommer även att bjuda på en trerätters middag med

Parmarulle med gräslökskräm

Filé Oscar

Vaniljpanacotta

Vatten/lättöl och kaffe

Allt till priset av 200 kr.

Starköl och vin erbjuds till självkostnadspris

Påminnelse om anmälan och vart kommer i augusti

Hälsningar Rolf

Datsaab fick framskjuten plats på Saabs historiewebb

Nu är den publicerad på nätet, Saabs historiewebb, som beskriver en mångfacetterad utveckling, från början av 1900-talet fram till idag.

Webbplatsen är ett samarbete mellan Centrum för Näringslivshistoria och Saab AB för att berätta Saabs historia, om människorna, produkterna och samhället genom tiden.

Ni hittar till webbplatsen på följande länk <http://history.saab.com/>

Hemsidan är uppbyggd kring 4 teman

Människorna

Produkterna

Mitt i samhället

Svensk säkerhet

Ett kapitel om Datsaab finns med under temat Mitt i samhället som inleds med:

Försvarsindustrin förknippas främst med militära ändamål. Det är en naturlig sammankoppling. Men den andra sidan av myntet är de många produkter och satsningar som kommit till nytta i det civila samhället: allt från passagerarflygplan och oceanångare till Sveriges första datorer, huvudvärkspulver och trafikledningssystem. Allt detta och mycket mer är också en väsentlig del av Saabs historia.

Kapitlet om Datsaab inleds med:

På 1960- och 70-talen gjorde Saab ett banbrytande arbete i utvecklingen av datorsystem. Datorerna skulle främst användas inom robotar och flyg, men fick en spridning till bland annat bank- och affärssystem, väderprognoser och folkbokföring. Datsaab blev en grundsten i det svenska IT-samhället.

Nu har vi fått bra publicitet kring vår historia och vad den betydde för vår samhällsutveckling. Läs och ta del - vi som fick vara med och bidra i denna intensiva och omdanande utvecklingsfas, den första digitaliseringsvågen, vi kan känna oss stolta!

Lennart Asplund

Minnesord över Bo Kvick

Bosse Kvick under 70-talet

Sven-Olof Tuvlind var chef för applikationsutveckling på Datasaab, och Bosse ledde en grupp som utvecklade medicinsk databehandling. Hälsokontrollsystem, terminalen Medela och andra system baserade på J5-programmet var våra arbetsområden. Bosse var en tänkande och underfundig chef med rötter från sin Chalmers-tid. Många gånger kom de härliga Chalmersspexen till Linköping, Bosse fixade alltid biljetter.

Seglingsintresse fanns hos flera i gruppen, framförallt hos Olle Lund, Lennart Alm och Hans Laestadius. Bosse och Hans köpte tillsammans en Nordisk Folkbåt med namnet Kiddie, som vi nyttjade många somrar under tidigt 70-tal. Planeringssamtalen i gruppen handlade mycket om hur resp familjer skulle samsas om semesterveckorna, och hur folkbåten skulle rustas, underhållas och vinterförvaras på SSR-varvet, Segelsällskapet Roxen. Kiddie såldes 1974 och Bosse köpte sin Vega som döptes till Bossa Nova. Det blev ett antal 24-timmars seglingar med samma glada gäng. Intresset för golf inkräktade dock mer och mer, under några år hann inte Bosse med att sjösätta sin Vega.

1988 fyllde Bosse 50 år. Han firades på Ortgatan av många glada vänner, i en hyllningsvisa häcklade vi honom bl.a för hans tankar om seglingstimmkostnaden.

Jag minns honom med värme, som en engagerad chef och kamrat.

Hans Laestadius, Stockholm